ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/341
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ނަމާއި އެޑްރެސް އުނިކުރެވިފައި
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ތޫނު އެއްޗެއް ބޭނުންކޮށްގެން ޤަސްދުގައި މީހަކު މެރުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު އަލީ ސަމީރު

ހުކުމް ތާރީޚް: 01 ރަޖަބު 1443
02 ފެބުރުއަރީ 2022

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 29 ޝައްވާލް 1440 / 02 ޖުލައި 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 28/Jv-C/2016
- **ނިންމި ކޯޓު:** ޖުވެނައިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ތޫނު އާލާތެއް ބޭނުންކޮށްގެން ޤަޞްދުގައި [illegible]
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 18 އޯގަސްޓު 2016
- **ނިންމުނު ތާރީޚު:** 24 މާރިޗު 2019

ޖިނާއީ- ތޫނު އާލާތެއް ބޭނުންކޮށްގެން ޤަޞްދުގައި [illegible]- ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ)- ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 (ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 7 ވަނަ މާއްދާ - ވަކި [illegible]

ޝަރީޢަތުން ޙައްލުކުރަން ސުވާލުތަކުގެ ޚުލާޞާ: (މިދައުވާގައި ޝަރީޢަތުން ސާބިތުކުރަމުން ހުށަހެޅިފައިވާ ދަޢުވާއާ އާއި ޝަރީޢަތް ބަލާފައިވާ ގޮތުގެ ޚުލާޞާ އަދި ސާބިތުވާ ޤާނޫނީ ޙަޤީޤަތްތަކެވެ.)

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 28/Jv-C/2016 ދަޢުވާއާ އިސްތިއުނާފުކުރެއްވުމަށް އެދި (ނަމާއި އެޑްރެސް އުނިކޮށްފައި) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން ހުށަހަޅުއްވައިގެން ބަލާފައިވާ ދަޢުވާއެކެވެ. މި ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވާ ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. (ނަން އުނިކޮށްފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް) އާއި އިތުރު ބަޔަކު، ހ.ހަދަނގެ އާއި ދިމާވާގޮތުން މަޖީދީމަގުގައި ޕާކުކޮށްފައި އޮތް ޕިކަޕްއެއްގެ ތެރޭގައި ތިބި ބަޔަކާއެކު 03 ޖޫން 2016 ދުވަހު 17:30 ހާއިރުކައިރިއިރު މާރާމާރީ ހިންގާފައިވާކަމަށް ދަޢުވާކޮށް ބުނެވިފައިވެއެވެ.

3. އެ މާރާމާރީގެ ތެރެއިން (ނަން އުނިކޮށްފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް)ގެ އަތުގައި އޮތް، ދިގުމިނުގައި 4 އިންޗި ހުންނަ، ވަޅިއަކުން (ނަމާއި އެޑްރެސް އުނިކޮށްފައި)ގެ ކަނާތު ފަރާތު ކަކުލު ހަތަރުފަހަރަކަށް ވަޅިޖެހި އާއި، އެ ކައްޗާއަކަށް ދިމާކުރު އަނިޔާތަކާއި އަނގ.ޖ.އެއް ޕޮލިހުގައި ފެނިފައިވާކަމަށް އެ ކަމާ ބުނެވިފައިވާކަމަށް ދަޢުވާކޮށް ބުނެވިފައިވެއެވެ.

4. އަދި އެކަމާ ގުޅިގެން، ޤާނޫނު އެއްޗެއް ޖިނާއީ ދަޢުވާކުރުމުގެ ދަށުން ޖުވެނައިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާ (ނަން އުނިކޮށްފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް) އާއި އިތުރު ބަޔަކާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ޖުވެނައިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރެވިފައިވެއެވެ. އެ ދަޢުވާކުރެވިފައި ވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗިހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުންނެވެ. އެ ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން (ނަން އުނިކޮށްފައި)ގެ މައްޗަށް ސާބިތުވެ ކުށަށް ޖުވެނައިލް ކޯޓުގައި ޙުކުމް ކުރެވުނެވެ.

5. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުން ފާސްކުރެއްވުމެވެ.

ޖިނާއީ ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާ

6. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ޖިނާއީ ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގައި ބަޔާންކުރަނީ:

> "(ނަމާއި އެޑްރެސް) އާއި (ނަމާއި އެޑްރެސް/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) އާއި (ނަމާއި އެޑްރެސް) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] ދަރިފުޅާއި، (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) އާއި (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) އާއި (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) [illegible] [illegible]، 03 ޖޫން 2016 ދުވަހު 17:30 [illegible]، [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] 4 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަމާއި އެޑްރެސް އަނިޔާވެރިޔާ)ގެ [illegible] [illegible] [illegible] އާއި (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު) ގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ [illegible] އަދި މާއްދާގެ (ހ) ގެ [illegible] (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) އާއި (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) އާއި (ނަން އަނިޔާވެރިޔާ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖިނާއީ ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރަމެވެ."[1]

[illegible] [illegible] [illegible].

7. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

> "[illegible]، [illegible] (ނަމާއި އެޑްރެސް އަނިޔާވެރިޔާ)، އާއި (ނަމާއި އެޑްރެސް އަނިޔާވެރިޔާ/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް)، އާއި (ނަމާއި އެޑްރެސް އަނިޔާވެރިޔާ)، [illegible] [illegible] 03 ޖޫން 2016 ދުވަހު 17:30 [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[1] 28 [illegible] 2016 ދުވަހު [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible] ޖިނާއީ ކޯޓަށް [illegible] [illegible]
ނޯޓް: [illegible] [illegible] [illegible] ނަމާއި އެޑްރެސް އަނިޔާވެރިޔާ

ދޭތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަން އުނިކުރެވިފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް)ގެ އަތުގައި އޮތް [illegible] 4 އިންޗި ހުންނަ ވަރުގެ ވަޅިއަކުން (ނަމާއި އެޑްރެސް އުނިކުރެވިފައި)ގެ [illegible] [illegible] ކަރަށް [illegible] ޖަހައި (ނަން އުނިކުރެވިފައި) އަށް ލިބުނު އަނިޔާތަކުން އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލްގައި [illegible] ގެންދިޔަކަން، (ނަން އުނިކުރެވިފައި) [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން (ނަން އުނިކުރެވިފައި) އާއި (ނަން އުނިކުރެވިފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) އާއި (ނަން އުނިކުރެވިފައި)ގެ މައްޗަށް، ޤަތުލު ޢަމްދު ޝަރީޢަތްކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ ކުރައްވާފައިވެއެވެ.

ދައުލަތުން ކުރި ދަޢުވާ، ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 06 (ހައެއް) ހެކިންނާއި، ކްރައިމް ސީން [illegible] ރިޕޯޓުގެ ގޮތުގައި 03 (ތިނެއް) ރިޕޯޓާއި، ފޮޓޯ އަލްބަމް [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) ރިޕޯޓާއި، [illegible] ސްޓޭޓްމަންޓުގެ ރިޕޯޓާއި، [illegible] ސްކެޗާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުގެ 02 (ދޭއް) ރިޕޯޓާއި، [illegible] [illegible] 02 (ދޭއް) ސީސީޓީވީ ފޫޓޭޖު [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓާއި، [illegible] ރިޕޯޓު ކްރައިމް ސީން [illegible] ރިޕޯޓުގެ ގޮތުގައި [illegible] 03 (ތިނެއް) ރިޕޯޓު ހުށަހެޅި [illegible] އަދި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) ހެކިންގެ ހެކިބަސް [illegible] ކްރައިމް ސީން [illegible] ރިޕޯޓު [illegible] 05 (ފަހެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަން އުނިކުރެވިފައި) އާ [illegible] [illegible] [illegible] 02 (ދޭއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މި އަސްލުގައި ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަމާއި އެޑްރެސް އުނިކުރެވިފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް)، [illegible] 4 އިންޗި ހުންނަ ވަރުގެ ވަޅިއަކުން

[illegible]

[illegible] (3004 [illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible] K(b)/VIAR/2016/12S [illegible]

[illegible] (3004:[illegible]) [illegible]

[illegible]

އުނިކޮށްފައި)ގެ [illegible] ސާބިތުކުރި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން މިމައްސަލައިގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، (ނަން އުނިކޮށްފައި/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތު)ގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތު)ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ([illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) ގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ [illegible] ([illegible] [illegible]/ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތު)ގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަން އުނިކޮށްފައި) އާއި، (ނަން އުނިކޮށްފައި)ގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަން އުނިކޮށްފައި) އާއި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] (ނަން އުނިކޮށްފައި) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] (ނަން އުނިކޮށްފައި) އާއި (ނަން އުނިކޮށްފައި) [illegible] [illegible]، (ނަން އުނިކޮށްފައި)ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ނަން އުނިކޮށްފައި) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުން [illegible]، [illegible] (ނަން އުނިކޮށްފައި) އާއި، (ނަން އުނިކޮށްފައި)ގެ މައްޗަށް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދައުލަތުން [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުޢުޤޫބާތު)ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާތީ، (ނަން އުނިކޮށްފައި) އާއި (ނަން އުނިކޮށްފައި)ގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސަރކިއުލަރު ނެރުނުއިރު ނުވަތަ ސަރކިއުލަރުން އެހެން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ މި ދަރިފުޅު ބަލަހައްޓާ ޤާޟީއާ ޤާޟީއަށް ހުށަހެޅުމަށް ގެނައުމަށް އެދުނުކަން،

(ނަން އާންމުނުކުރެވޭ/ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) ގެ މައްޗަށް ސާބިތުވި މި ކަމުގެ އަދަބަކީ ގޮތުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010(ޖިނާއީ ޢަދުލުއިންސާފު ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅުވައި އެ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، ޖޫރިމާގެ ޤާނޫނުގެ (ރ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ތަރުތީބު) ގެ 92 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި "ކުށުގެ އަދަބުގެ ދަރަޖަ" ގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، (ނަމާއި އެޑްރެސް/ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް)، 16 (ސޯޅަ) އަހަރު 08 (އަށެއް) މަސްދުވަހުގެ ޖަލު ޙުކުމެއް ކަނޑައެޅިއެވެ،

(ނަން އާންމުނުކުރެވޭ/ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) ގެ މައްޗަށް ސާބިތުވި ކަމަކީ، ފާސްކުރުމުގައި ދަލީލު ކަމުގައި ހިމެނޭ ކުށުގެ ތަފްސީލު، މި މައްސަލައިގައި ދިފާޢު (ނަން އާންމުނުކުރެވޭ)ގެ ވަކީލަކު ކަމުގައި ހުށަހެޅުނު، (ނަން އާންމުނުކުރެވޭ/ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) ގެ ބަޔާން ޖިނާއީ ތަޙުޤީޤު ކުރާ ފަރާތުން ދަލީލު ނުކުރެވޭ ސުވާލުތަކާއި، މަދަނީ ދިފާޢީ ތަޙުޤީޤު މި މައްސަލައިގައި ދިފާޢު (ނަން އާންމުނުކުރެވޭ)ގެ ވަކީލުންނަށް ދިނުމަށް ބަޔާންކޮށްފައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަދަނީ ދިފާޢުގެ ނިޒާމު ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ސަރކިއުލަރގެ ގޮތުގެ ދަރަޖަ" 6 ގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅައި، އެ ދަރަޖަގެ މިންވަރު ދެނެގަތުމަށް ފާހަގަ ދަރަޖައިގެ ނުކުތާ އާއި، މިންވަރު މަދަނީ ދިފާޢުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދީފައި މިންވަރުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމުގެ ދެވަނައި ޤަވާޢިދުތަކުގެ ފަރާތްތަކުގައި ނުވަތަ ދަރަޖައިގެ އިސްލާޙު ކުރަނީ އޭގެ ނަތީޖާ، އެ މިންވަރު ކުރިއަށްދާނެ، އެ މިންވަރުކުރުމުގައި (ނަން އާންމުނުކުރެވޭ)ގެ ދިފާޢީ ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި، ކުރިމަތިލާ ޙާލަތު، އޭރުގެ އަޅުގަނޑު ތިބި އާއި، ސަރަޙައްދު / އިޖުރާއީ ބަޔާން ބިނާކުރެވިފައިވާ ކަމުގެ ދިފާޢީ ތަޙުޤީޤު ނަތީޖާ ކަމަށްވާ ބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ އޮފީހުގެ ކުރިން ކަނޑައަޅައި، މި ޕީޖީގެ ނަންބަރު 147-B2/BKA/2017/11 (14 އޯގަސްޓު 2017) ސަރކިއުލަރުގެ އަލީގައި ބަލާފައި މި ފަސޭހައެއް ނިންމިއެވެ."[2]

މިހެންނެވެ.

---

[2] ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2S/Jv-C/2016 ފައިސަލާ. ނޯޓް: ކުދިންނާބެހޭ މައްސަލަތައް ހިނގާ ތަރުތީބު އެކުލެވޭ އާންމުނުކުރެވޭ

އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅުން ނުކުތާތައް

8. ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 28/Jv-C/2016 ގެ ޝަރީޢަތް އިސްތިއުނާފުކުރަމުން އެދި (ނަމާއި އެޑްރެސް އުނިކުރެވިފައި)ގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

8.1 އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޤާނޫނުގައި ދީނުން ކުރުމުގެ ކުން ނުވަތަ ފާޙިޝް ހައްދުގެ ހުކުމް ސާބިތު ކުރުމުގެ ހިންގަނިވި ގޮތުގެ ތަފްސީލު ތަޙުޤީޤުގައި ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގައި ކުރީ ސާބިތުވެފައިވާ ހުކުމް ކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛ އަދި

8.2 އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްސަލަ ޖުވެނައިލް ކޯޓުން އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 28/Jv-C/2016 ގެ ޝަރީޢަތުގައި ކުރީ ސާބިތުވެފައިނުވާ ހެކިތަކުގެ ހެކިބަސްތައް ދިޔައީން ކަމަށް ބުނައިދީ ބަޔާންކުރުމުން ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި ޝަކުވާ ހެކިންގެ ހެކިބަސްތަކާއި ގޮނޑި ބަލާއިރު މަސްލަހަތު ފުރިހަމަވާ ގޮތަށް ސަރަޙައްދުގައި ޒަމާނީ ޤަރީނާތަކާއި ތަޙްޤީޤުގައި ފެންނަ އެ ހެކިތަކުގެ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ކަން ސާބިތުވެފައިވާކަމަށް ހުކުމް ކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛ އަދި

8.3 މައްސަލަ ބެލި ޤާޟީގެ އިޖުތިހާދު މައްސަލަ ބިނާކޮށް ހެދި ފަތުވާކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް

9. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްސަލަ ޖުވެނައިލް ކޯޓުން އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު ގެ ޝަރީޢަތުގައި ކުރީ ސާބިތުވެފައިވާ ހެކިންގެ ހެކިބަސް ކަމަށް ބުނައިދީ، ބަޔާންކުރުމުން ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި ޝަކުވާ ހެކިންގެ ހެކިބަސްތަކާއި ގޮނޑި ބަލާއިރު މަސްލަހަތު ފުރިހަމަވާ ގޮތަށް ސަރަޙައްދުގައި ޒަމާނީ ޤަރީނާތަކާއި ތަޙްޤީޤުގައިވާކަން އެ ހެކިތަކުގެ މައްސަލަ

އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]"[3]

މިފަދައިންކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާމެދު [illegible] [illegible]

ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއާ [illegible] [illegible] [illegible]

10. އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށްތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަކީ އެއްވެސް ޝައްކެއްނެތް [illegible] ކަމަށާއި، ޝަރީޢަތުގައި މި [illegible] ކުށްތަކުގައި [illegible] [illegible] އަކީ [illegible] [illegible] ބިއް ޝުބުހާތި ކަމަށާއި، ނަމަވެސް ޖިނާއީ އެހެން މައްސަލަތަކުގައި ކުށް ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަކީ އެކަށީގެންވާ ފަދަ ޝައްކެއް ނެތް ކަމަށާއި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައެޅިފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] [illegible].

---

[3] އިސްތިއުނާފު [illegible] 16 ވަނަ ސަފްޙާ. [illegible]: [illegible] [illegible]

11. އެ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ބުނަފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] ކުށުގެ ދައުވާ ސާބިތުވާކަމަށް [illegible] ނިންމަވާފައިވަނީ ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ހެކިބަސް ލިބިފައިވާތީކަމަށެވެ.

12. ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމުގައި ގުޅުވާލެވޭ ހެކި ފުދޭކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/26 ޤަޟިއްޔާއިން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއްނެތް މިންވަރު ސާބިތުކުރެވޭނީ ހަތަރު ގޮތަކުން ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވޭ، އެ ހަތަރު ގޮތަކީ:

1-ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އެކަމަށް އިޢުތިރާފުވުން

2-ޝަރީޢަތަށް ކުށް ސާބިތުވުމަށް ފުދޭ ޢަދަދުގެ ހެކިންގެ ހެކިބަހުން ސާފު ހެކި ލިބުން

3-ސާފު ނޫން ހެކިބަހާއެކު ޤަރީނާތަކެއް ލިބިފައި ހުރުމާއެކު އެ ޤަރީނާތަކުގެ ސާފު ހެކި ލިބުން

4- ހެކިތަކެއް ލިބިފައި ނެތް ނަމަވެސް ގުޅިފައިވާ ހަރުދަނާ ޤަރީނާތަކެއް ލިބިފައިވުން ކަމަށް ވާއިރު، މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ޤަރީނާތަކަށް ބަލާއިރު މި މައްސަލަ ސާބިތު ކުރެވޭ ވަރަށް އެކަށީގެންވާ [illegible]

13. އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން އިތުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެއްވެސް ކަމެއް ސާބިތުކުރުމަށް ދެމީހުންގެ ހެކިބަސް ބޭނުންވާކަމާއި، އެ ކަމުގެ [illegible] 282 ވަނަ އާޔަތް ކަމާއި، މި [illegible]

14. ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންގެ ބަޔާނުން [illegible] ހިބަކޮށް [illegible] 06 ވަނަ [illegible] 05 ގެ [illegible]

15. [illegible]

16. މި ވާހަކަތަކާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] ގާނޫނު ނަންބަރު 24/76 ([illegible] ގާނޫނު) ގެ 7 [illegible] 6.0 [illegible] 56 [illegible] ގާނޫނު ނަންބަރު 14/72 ([illegible]) [illegible]

މައްސަލައަށް ސާބިތުކުރުމުގައި ވަކި އަދަދެއްގެ ހެކިބަސް ލިބުން ލާޒިމް ނޫންކަމަށް އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

17. ވުޖޫދުވާ ހެކިވެރިންގެ މައްޗަށް ބަރޯސާވެގެން މަދުގެ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމުގައިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-JC/08 ފަތުވާއިން އެނގެން އޮތްއިރު، އިސްލާމްދީނުގައިވާ މައްސަލަތަކުގައި ރިޢާޔަތްކުރާ ހެކިވެރިޔާ ވުޖޫދުވާއިރު ހެކިން ބަދަލުވުން ދިފާޢާ ބާރާއި އެ ބާރުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ހާލަތާއި ދަލީލުތަކުން ސާބިތުވާހާލަތު ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެން ދަފަރު މައްސަލަތަކުގައި ހުކުމްކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ އަދުލުގެ ނިޒާމުގައި އިސްލާމީޝަރީޢަތާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށެވެ. އެހެންކަމުން، ސަރީޙަކަށް ހާދިސާތަކުން ހެކިން ލިބިގެން ދިފާޢީ ބާރުގައި ހިނދު ވުޖޫދުކަމަށް ބާރުނެތްކަމާއި ވުޖޫދާއި، މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ރިޢާޔަތާ ހެކިވެރިޔާއިން އެ ބާރުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ހާލަތާއި ދަލީލުތަކަށް ވުޖޫދުވާތީ އެ ހެކިން ދިފާޢީ ބާރުގައި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ދަލީލުތަކުން ޤަބޫލުކުރެވޭކަމަށެވެ.

18. އިސްލާމްދީނުގެ ޝަރީޢަތް ފާހަގަކޮށްފައިވާ އިސްލާމްދީނުގެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހެކިބަސް ލިބުން ސާބިތު ހެކިންނާއި އަދި ސާބިތު ހެކިންގެ ބޭނުމުގައި ޤާޢިދު ހުރިހާ ނަމަވެސް ސަރީޙަކަށް ހާދިސާތަކުން ހެކިން ދިފާޢީ ބާރުނު ހިމެނޭކަމަށް އެނގެންއޮންނަކަމެވެ.

19. މި ނުކުތާއަށް ވުޖޫދުން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދައުލަތުން ސާބިތު ހެކިން ހުށަހަޅާފައިވާކަން މައްސަލައިގެ އެންމެ ފުރަތަމަ އަޑުއެހުމުން ފެށިގެން ސަރީޙަކޮށްގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންނަކީ ދިފާޢީގައި ބާރުއެޅޭ ހެކިންނެވެ. އެހެންކަމުން، ޤާޟީވެސް ޚިޔާލް ސަރީޙައަށް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިން ބަލައި ދިފާޢީގައި އެކަށީގެންވާކަން އިސްލާމްދީނުގެ ޝަރީޢަތް ބުނެދަކި މަޝްވަރާ ވާޖިބުކުރާ ކަމެއް ނޫންކަމަށް ބުނެވެއެވެ.

20. ހެކިބަސް ދީ ލިބުން ރިޢާޔަތްކުރުން ދަރަޖަތަކުގެތެރެއިން ގޮތް ހެކިބަސް ނެގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ހެކިބަސް ނެގުމުގެ އިޖުރާއަތު ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ

149 ވަނަ މާއްދާއިން މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރަށް ދިފާޢުވާކަން ބަޔާންކޮށްފައި ވިނަމަވެސް އެ މާއްދާގައި އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ޝަރީޢަތްކުރުމުގައި އެގޮތުން ހުކުމްކުރުމުގައި އިންސާފު ގެއްލިފައިވާނަމަ ޝަރީޢަތުން ބާޠިލުކުރަންވާނެކަން އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުނުކުރެވުނު މި މައްސަލާގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންގެ ބަޔާން ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުކުރާ [illegible] [illegible] ދިފާޢުވާ ހެކިބަހާ [illegible] ސުވާލު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް [illegible] އެއީ ހެކިންގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

21. އެ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައިވާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ޖުވެނައިލް ކޯޓުގައި ކުރިއަށް ދިޔައިރު ހެކި ސިއްރުކުރުމާއި ގުޅޭ ގޮތުން އަމަލުކުރަމުން އައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/163 ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކަށެވެ. އަދި، ހެކިން ތަޙުޤީޤަށް ދިފާޢުވާ [illegible] [illegible] ދައުލަތުގެ [illegible] ފުރުޞަތު ނުލިބުން ކަމުގައި ވިނަމަވެސް، ހެކިންގެ ހެކިބަސް [illegible] ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ގެއްލިގެންދާނެ ކަމަށް ބެލުން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި ހެކިން ތަޙުޤީޤަށް ދިފާޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލު. އަދި މި އުސޫލު [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ވެސް ހައިކޯޓުން އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/286 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

22. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައިވާ މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުނުކޮށް ސިއްރު ހެކިންގެ ގޮތުގައި ހެކިބަސް ނެގުނު ހެކިންނާ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ސުވާލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް [illegible]

މިހާރު އުފެދުނު ސުވާލަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުން އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] ކޯޓަށް [illegible] [illegible] 1، 3 އަދި 4 ގެ ބަޔާނަށް މައްސަލަ ނިންމުމުގައި [illegible] 01 ނޮވެމްބަރު 2017 ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި [illegible]، އަދި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓަށް [illegible]، [illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 ނޮވެމްބަރު 2017 ދުވަހު ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައިކަމާއި ހުކުމާ [illegible] [illegible] 29 ނޮވެމްބަރު 2017 ގައި [illegible]، އެހެންކަމުން، މި ހުކުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

23. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]" މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 06 އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] 06 ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible]

މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުން ޤަބޫލުކުރެވޭނެކަން އެނގޭކަމާއި، ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ހެއްކެއްގެ ޤާނޫނީ ވަޒުނާއި ބަރުދަން ބަލައި އެ ހެކިބަސް ބަލައިގަތުމަކީ މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކުންވެސް އެނގެން އޮންނަ ކަންކަމާއި، އެގޮތުން، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/149 ޤަޟިއްޔާގައި މަންމަ ދަރިފުޅާ އެއްކޮށް [illegible] ހެކިބަސް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބަށް ބަލާއިރު ހާދިސާ އިތުރު [illegible] [illegible] ދަރިފުޅާ [illegible] [illegible] ނުހިމެނޭކަމުގައި [illegible] ދަރިފުޅު [illegible] މަންމަ ހެކިބަސް ދިނުމުގެ [illegible] ހެކިބަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] 06 ހެކިބަސް ދިނުމުގައި [illegible] ވަރަށް [illegible] ބުނެފައިވާކަމާއި، ދަރިފުޅު [illegible] ހެކިބަސް ދިނުމުގައި [illegible] ގޮތް ދެކެން ހުރި [illegible] [illegible] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަރިފުޅާގެ ހެކިބަސް ބަލައިގަތުމަށް ބާރު ނުދޭ ކަމާއި، ދަރިފުޅާ 06 އަހަރު ކުރީގެ އަހަރު ހިނގިކަމަށް ބުނާ ހާދިސާ ހެކިބަސް ދިނުމުގެ ސަބަބުން [illegible] [illegible] އެ ހެކިބަހުގެ ސަބަބުން އެކަމުގެ [illegible] ވާކަމާއި، މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ދަރިފުޅާ [illegible] އެކަމުގެ ހެކިބަސް [illegible] ބަލައިގަނެ އެއަށް [illegible] ނިންމާފައިވަނީ ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

24. އެ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ މި [illegible] [illegible] ދަރިފުޅާގެ ބަޔާނުގައި [illegible] [illegible] ހެކިބަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައިވާކަމުގައެވެ.

25. ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކި [illegible] / [illegible]، [illegible] [illegible] ހެކިބަހުން މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި ދަރިފުޅާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހަރިގަނޑަށް އެއްވެސް ޖަދަލެއް ދިމާވާނަމަ އެއީ ބަލާފައިވާ ގޮތް ޖަހަމުގެ އާއި ކުރުނަގަނީ އާދައިގެ ވިދިޔާ ޝަރީޢަތް ޖަހަމުގެކަން ބަލައި ފައިސާނަގާ ރިޕޯޓުގައި ހިނގާފައިވާ ސީން އޮފް ކްރައިމް ވާހަކަ މި ހާދިސާ ހިނގިކަމަށް ބުނާ ތާރީޚުގައި ޝަރީޢަތުގައި ނިޔާވާ ހާދިސާގެ ހަރަކާތްތަކާ ޖަހަމުގެ ކުރުނުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުގައި ބަލާފައިވާ ކަންތައްތަކަށް ނަޒަރުކޮށްލުމުން، ޖަހަމު ވީޑިއޯ ބޭނުން ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފާސީލް މި ހާދިސާ ހިނގި ތާރީޚާއި ޖަހަމުކުރުމަށް ބަލާފައިވާ ޖަހަމުގެކަން ބެލުމުގެ އިތުރުން އެބައްޔަތުގެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ހުކުމް ހިނގާފައިވާ ސީން އޮފް ކްރައިމް ރިޕޯޓުގައި ޝަރީޢަތުގެ ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ހާދިސާގެ ތަފްސީލް ބަޔާންކޮށް އެކަމާ ގުޅޭ ތަފާސީލް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓު ތަކުގައި އެކަމާ ގުޅޭ ވާހަކަ ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު މި ޝަރީޢަތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ސީން އޮފް ކްރައިމް ރިޕޯޓު ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ވާހަކަތައް ބަލާއިރު އިސްތިއުނާފުކުރާ ޝަރީޢަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކި ނުވަތަ ހާދިސާ ހިނގި ތާރީޚާއި ވަގުތު ހާދިސާގެ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ކަންކަން ހަމަ ބަލާފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާ ހަމަ ހާދިސާގެ ކަމުގައި ހުރި ކަންކަމާއި ހެކިން ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމުގައި އެކަމާ ގުޅޭ ހާދިސާ ހިނގި ވަގުތާއި ގަޑި ސީދާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުގައި ނިންމާފައިވާ ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ޝަރީޢަތުން އެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

26. އެ ނުކުތާތަކަށް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސީން އޮފް ކްރައިމް އޮފިސަރަކު ގޮތުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރި ހެކި ނަގާ ފުލުހުންގެ ބަޔާނުގައި، ޢަދާލަތު ހާސިލުކުރުމުގެ ހާދިސާގެ ހަރަކާތުގެ ބަޔާނުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމާއި ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވާހަކަ، ސީން އޮފް ކްރައިމް ޖަހަމުގެ ރިޕޯޓް ނަގާފައި، ބަލާފައި ހުރި ތަކެތި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހާދިސާގެ ހަރަކާތް ސީދާ ގުޅޭ ކަމަށް، ހާދިސާގެ ތަފާސީލް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް، ހާދިސާގެ ތަފާސީލް ޖަހަމުގެ ތަކެތީގެ ބަލާފައިވާކަމަށް، ހާދިސާގެ

ފާހަގަވާން ހުރި ޒަޚަމަކީ ތޫނުއެއްޗަކުން ޖަހައިގެން މި ހާދިސާގެ ޑޮކްޓަރާގެ އަތުގައި ބަޔާން އިނގޭކަމަށާއި، އެގޮތުން ތޫނުއެއްޗަކުން ޖަހައިގެން ހުރި ކަމުގައި އެކަށީގެންވާކަމަށާއި، ކުއްޖާގެ ކަމުގައި ހުރިގޮތުން ހުރި ފާހަގަވާކަމަށާއި، އެ ތަން ހުރިގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ދެއްކިކަމަށާއި، މި ހުކުމްދިނުމާ ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ނިޝާނު ކުއްޖާގެ ކަރަށް އަނިޔާ ލިބުނު ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ އެއްޗެއްކަން އެއްބަސްނުވާކަން ބަޔާންކުރިކަމަށާއި، އެފަދައިން ކަނޑާލާފައިވާ ނިޝާނު ކުއްޖާގެ ހަރަކާތް ބަލި ފެށުނު ޝަރީޢަތް ކަމާ، ފެށުނު ޕިކުޓް ދިނުމުގައި ސިސްޓަމްތަކެއް އެގޮތަށް ނުދަށަށްގައި ޚުލާސާގެ ހުރިގޮތް ސިސްޓަމުގެ އެއްބަސްވެވަޑައިގެން ފާހަގަކުރެއްވިއިރު ބަލަހައްޓާ ކޯޓުގެ ސަރަހައްދު ހަރަކާތްތެރި ވެސް އަދިހަމަ ތި އަނބުރާލެއްވި ބޮޑު ނިޝާނުގަތުމުގެ އެއްބަހެއް ދެވިފައިވާކަމާއި، ބިލިޖެހުނު ބަލިވާގެ ކަނޑައެޅުނު ކަމުގައި ބޮޑު އެއްޗަކަށް ފިޔަވައިގެ 04 ސެންޓިމީޓަރު ދިގު 02 ސެންޓިމީޓަރު ފުޅާ ޖަހައިލުމުގައިވާކަމާއި، ބިލިފަތް ސެކްޝަން ޑޮސްވާފައިވާ އެގޮތުން ބަޔަކު ސެކްޝަނުގެ ބިލިފަތުގެ ކަމަށް ލިބުނު އަނބުރާގެ ސަރަހައްދު އެކަމަށް ދިޔައިރު ތީ އަނިޔާތަކެއްކަން ފެނުނު ހުއްޓުމުގެ ފާހަގަކުރުން ސަރަހައްދުން ހުށަހެޅުނު ހެކިތަކުގެ ބަލާއިރު އެކަން ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުއްޖާގެ ހެކިބަސްތައް ހުށަހެޅިފައިވާ ކުއްޖާއަށް ލިބިފައިވާ އަނިޔާތަކަކީ ބޮޑު އެއްޗަކުން ލިބޭ އަނިޔާތަކެއްކަން ސާބިތުވާކަމަށެވެ.

27. ވީމާ، އިތުރުން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނިޝާނު ކުއްޖާއަށް ހަމަލާދިން ކުއްޖާގެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެ ތިޔައި އެއްކަލަ އިތުރު އެއްވެސް ކަމެއް ފަރާތުގެ ފަރާތުގެ އިތުރުން ހެކިބަސް ހެކިބަސްދޭން އެދުނުކަމާއި، ހާދިސާ ހިނގާ ގަޑިއަކީ ދައުލަތުގެ ފޯނުން 05:46:17 ގައިކަމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ނިޝާނު ކުއްޖާއާ ހަމަލާ އެދުނުގައި އެއް ފަހަރަކު އަތް ދުވަހުގެ އަނގައިގައި އެއް އެއްކަށް ދަޅައިގެ ފެނުނުކަމާއި، އެހެންކަމުން ހެކިގެ ބަސް ގުޅުމުގައިވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަނގައިގައި އެއް ވަގުތެއްކަން އެނގެން ނެތްކަމާއި، ނިޝާނު ކުއްޖާއަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ހަމަލާދިން ފަރާތްތަކުން އިތުރު 3 މިނެޓު ނިޝާނު ކުއްޖާއަށް ހަމަލާދިން ފަރާތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނުމުގައި

ވިދާޅުވުން އެއިން ފަރާތެއް ނިޔާވިކުއްޖާގެ ކަރުތާ ކަމަށް ހަމަޖެހިދާނެކަން ވިޔަސް ފޫޓޭޖުން ނުފެންނަކަމާއި އެފަދައިން އެއްވެސް ހެއްކަކުން ސާބިތުވެފައިނުވާކަން ދިފާޢުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

28. ހެކިވެރިޔާ 06 ހެކިބަސް ދީފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަތުގައި ވަޅިއެއް އޮތްކަމާއި ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް އެ ވަޅިން ހަމަލާދިންކަން ސާބިތުކުރުމަށްކަމަށާއި، ވަށްސާލައި ހަރަކާތްތަކާ ސީސީޓީވީ ފޫޓޭޖާއި ގުޅިގެން ބައްލަވާލެއްވުމުން ވިޔަސް އިރުޖު އެއްޗިސްސާ ހިފެހެއްޓި އެ ދިރިއުޅުނު ފަރާތުގެ ކަމަށް ބަލާއިރު ވިޔައިން ފުންނަ ދިރާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަތުގައި 6 ސިފަކުރުމުން ވިޔައިން ފެންނަ ދިރިކު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުކަމަށް ނިންމާފައި ވިދާޅުވުން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަތުގައި ވަޅިއެއް އޮތްކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށް ސަރީޙަކޮށް އެ ހެކިވެރިޔާ ބުނެފައިވާ ނަމަވެސް ޗަކުގެ ޖަގައެއްކަމަށް ފޮޓޯފުރުކާތައް، ދައްކާފައިން ހަރަކާތް ވިޔައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަކަށް ބޭނި ކުއްޖާ ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް ހަމަލާ ދިނުމަށްފަހު އިތުރު ވިޔަ ޗިކަ ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ކަނދުރަތުގައި ކަމަށް ހަމަލާދިނުމަށްފަހު ފެނިފައިވާތީ ދިގު ގޮތަކަށް ދައްކާ ނުކުތާ ކެނޑިފައިވާތީ ފެހިއިރު ހެކިވެރިޔާ 06 ގެ ހެކިބަހުގައި އެކުއެކު ފާހަގަކުރާ ކަނޑިޔަކަށް ސިފައިދީ ކުރިއަށްގެންދާ ވަރަށް ސާފުކަން އެކަށީ ކަމާއި، ހެކިވެރިޔާ 06 ނިޔާވި ކުއްޖާ ފޮގަތުން ފަހަރެއް ހިފައިގެން ކަމަށް ޝަކުވާނެކޮށްފައިވާތީ އެއްވެސް ބާރެއްގައި އެ ކުއްޖާ އިތުރުކަމަށް ވިޔައިން ފުރިހަމަކޮށްފައިކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

29. އަދި މިގޮތުން އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ހެކިވެރިޔާ 05 ގެ ހެކިބަހުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް، ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ކައިރިއަށްގޮސް އެއްފަހަރު ޖެހިކަން ދެއްކެވީއިރު، އެކުގެ ފަހުން އެ ކުއްޖާގެ ކައިރިއަށްގޮސް ދޭ އެތެރެއަށް ފެންނަކަމުގައި، އެ ކުއްޖާގެ ކައިރިއަށްގޮސް ދިގު ވިޔަ ޖެހިކަން ނުދެއްކޭ ކަމުގައި، ހެކިވެރިޔާ 05 ބުނި ވަރަށް ރީތިކަން މަންޖެހި ފެނުނު ތަނުގައި ކަމުގައި ހަމަވާދިންކަން ފެނުނީ ކަރުގައިކަން ކަމުގައި، ހަމަވާ ދިނުމަށް ވަޅިއެއް

ފެނިފައި ނުވާކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތްކަމަށް ދައުލަތުން ބުނާ ކުއްޖާގެ ފަހުން އެތައް ބަޔަކު ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ކަރާ ދިމާލުގައި ޖަހާތަން ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ވީޑިއޯއިން ފެންނަކަމާއި، ހާދިސާ 05 ހުރީ ވަރަށް ކައިރިން މަންޒަރު ފެންނަތަނުގައި ކަމަށް އެ ހެކިވެރިޔާ އަމިއްލައަށް ބުނެފައިވާއިރު ވީޑިއޯއިން ފެންނަ މަންޒަރު ނުފެންނަކަމަށް އެއީ ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން [illegible] ބުނެ އެކަން ފާހަގަކޮށްލައިފައެވެ.

30. މީގެ އިތުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ކަމަށް ބުނާ ކުއްޖާ، ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް ހަމަލާދިނުމަށް ހެކިވެރިޔާ 05 އަށް ފެނިފައިވީ ކުރިމަތިންކަމުގައި މި ހެކިވެރިޔާ ބުނާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތްކަމަށް ބުނާ ކުއްޖާ ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ކަރުގައި ޖަހާތަން ފެންނަނީ ވީޑިއޯގެ 40 ވަނަ ސިކުންތުގައިކަމާއި އެ ވަގުތު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާއި ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިއަށް [illegible] [illegible] ބުނުމުން އޭގެ މާނައަކީ ފަހަތުން އައިސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތްކަމަށް އެ ބުނާ ކުއްޖާ ހަމަލާދިނީ އެ ދިމާވުމުން [illegible] [illegible] ކުރިމަތިގައި ހުރި ކަމަށް ހެކިވެރިޔާ 05 ބުނާ ކަމުގައި [illegible] ހުންނާނީ [illegible] [illegible] ކަމާއި، [illegible] މަތީގައި އެއްވެސް [illegible] ނުހުންނަކަމާއި، ހެކިވެރިޔާ 05 ގެ ހުށަހެޅުން ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް ހަމަލާ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ދަތުރުކުރަމުން ވަގުތު ނިޔާވި ކުއްޖާ ގައިން [illegible] އަންހެނުން ފިރިހެނުން ކަމަށް ބުނެފައި، ވީޑިއޯއިން ފެންނަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ދިމާ [illegible] [illegible] ނުފެންނަކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ކަމަށް ބުނާ ކުއްޖާ އެ ތަނުން ދިޔަ ފަހުން [illegible] [illegible] ނިޔާވި ކުއްޖާ ކަރުގައި ޖެހުމުން އެ ކުއްޖާ މަގުގެ ދުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހާރިސް ހިނގި ތަނުން ނަގާފައިވާ ވީޑިއޯ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތްކަން ވީޑިއޯއިން ފެންނަކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްލައިފައެވެ.

31. އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ހުކުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ފުރުޞަތުދީފައިވާކަމަށް މަޙްކަމާ އެ މަޢުލޫމާތު ބިނާކޮށްފައިވާ ބަޔާނެއް ބުނެވިގެން ދާނެ ޢަދުލުވެރި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ނުވާނަމަ އެކަމަކީ ހުށަހެޅުމުގެ ސަބަބަކަށް ގެއްލުންވެފައިވާ ޙައްޤުވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/74 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ، ހުށަހެޅުމުގައި ފުރުޞަތުދީފައިވާ ހުކުމަކަށްވެސް، އެ ފުރުޞަތުދީފައިވާ ފުރުޞަތުގެ ކަމުގައި ނުވާނަމަ އެ ހުކުމުގެ ހުކުމަށް ސަބަބެއްކަން ބަލައިގަންނަންޖެހޭކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/57 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ކަމުގައި، އަދި ހުށަހެޅުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުކުމުގެ ގޮތުގައިވެސް އެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރީޢަތް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނުވާނަމަ އެފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ފިޔަވައި ދިރާސާކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-N-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ، އެފަދަ ޢަދުލުވެރި ފުރުޞަތުދީ މި މައްސަލާގައި ނިންމާފައެވެ.

ފޯރެންސިކް ރިޕޯޓާއި ގުޅޭގޮތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

32. ޒާހިރު ހިސާބު ތަފާތު ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަގުތުގެ 05:46:17 ސިކުންތުގައި އިސްކްރީންޝޮޓް ފަހުގެ އެއް މަސައްކަތް ފަށައިގަތް އެއްގައި އެއް އެކުލަވާލެވުނު ދުވަހުގެ ފައިލުތައް ނެގުމާ ގުޅިގެން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވާކަމަށް، އަދި ވަގުތުގެ 5:46:20 ސިކުންތުގައި އިސްކްރީންޝޮޓް ފަހުގެ ހިސާބު ކޮމްޕިއުޓަރުގެ ކަނޑައެޅި ކަމާ ދިމާވާ ތަފާތު ހިސާބުން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާ ބަޔާނަކަށް ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފާތަކީ 5 ނުވަތަ 6 ސިކުންތުގެ ތަފާތަކަށްވުމަށް ކޮމްޕިއުޓަރުގެ ހިސާބު ތަފާތު ފައިލެއް ބަލާފައިވާ ކަމުގެ ހެކި ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަށް ސާބިތުކުރެވިފައިވާ ބަޔާނެއް ނެތުމުން ގަޑީގެ ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މިފަދަ ތަފާތުވުމުގެ ބަޔާނުގެ ދަށުން ރިޕޯޓުގައި އެއްވެސް ކަމެއް އަދި ދުވަހުގެ ވަގުތު ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، ފޯނުގެ ޕާސްވާޑު ސަރަޙައްދު ގެ ނަންބަރު K(b)VIAR/2016/128 ވިޔަސް އިންޓަރނެޓް ރިޕޯޓުގައި އެ ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ގޮތުން ދިރާސާކުރެވުނު އަދި ދުވަހުގެ ވަގުތު ގަޑީގެ ބަޔާން ހިސާބު ގަޑީ ތަފާތުވާ ގޮތް ފާހަގަކޮށްފައިވާ އިސްކްރީންޝޮޓް ފަހުގެ ތަފާތު ރިޕޯޓުގައި ބަލާފައިވާ ކޮމްޕިއުޓަރުގެ ނަންބަރު، އިސްލާ ބޭނުން ބަޔާނެއް ނެތުމުން ގަޑީގެ ރިޕޯޓުގައި ތަފާތު އެއްވެސް ދުވަހުގެ އަދި

ބުނެފައިވާއިރު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] މައްސަލަ ބަލާ ޤާޟީ އަމިއްލައަށް ވީޑިއޯ ފުޓޭޖް ބެލުމަށްފަހު އެ ވީޑިއޯގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިތުބާރު ލިބިގެންނުވާކަމާއި، މި މައްސަލާގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] 1،3 އަދި 4 [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] 02 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

33. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވީޑިއޯ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 06 ގެ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] ވީޑިއޯ [illegible] ވީޑިއޯ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ތަޢާރުޟުވެރިވާތީން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަރިހުގައި ވަކީލް ޙުއްޖަތަކަށް ބުނުއްވާފައިވަނީ އެއީ މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ސަލާމަތް ނޫންކަމާއި، އަދި އެއީ މައްސަލަ ބަލާ ޤާޟީގެ ޢިލްމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކަމެއް ނިންމުމަކީ ދުރު ޖާއިޒުވާކަމެއް ނޫންކަމާއި، ގުޅުވާލެވޭ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ޖާއިޒު އަދުލުގެ ދަށުން ދަންނަވާލެއްވަމުން ބުނެ އެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އުފައްދާ

34. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އުފައްދަވަނީ:

"ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 28/Jv-C/2016 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި (ނަން ޝާއިޢުނުކުރެވޭ / އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް)ގެ މައްޗަށް ކުރި ޤާނޫނުގައި ބުނާ ޖަރީމާގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީ ދަނޑިވަޅު ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ޙުކުމް އިއްވެވުނު."[4]

މި ފަދައިންކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ސަބަބުން ދިރާސާކުރުން

އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޤާނޫނުގައި ޖިނާއީ ކުށުގެ ނުވަތަ ޙައްދު އަދަބުގެ ދަށުން ސާބިތު ކުރުމުގެ މިންގަނޑަށް ވާއިރު ހެކިތަކުން ފުރިހަމަ ނުވާތީ ޝަރީޢަތުން ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަމުގައި ބުނެވިފައިވާ ނުކުތާ

35. އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށްތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަކީ އެއްވެސް ޝައްކެއްނެތް މިންވަރަށް ކަމާއި، ޝަރީޢަތުގައި މި ޙައްދުގެ ކުށްތަކުގައި ޝައްކު ވެއްޖެ ނަމަ އިދުރައުލް ޙުދޫދު ބިލް ޝުބުހާތި ކަމާއި، ނަމަވެސް ޖިނާއީ އެހެން މައްސަލަތަކުގައި ކުށް ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަކީ އެކަށީގެންވާ ފަދަ ޝައްކެއް ނެތް ކަމާއި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު

---

[4] އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާގެ ޢަރުޒު ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު. ނޯޓް: ނަން ޝާއިޢުނުކުރެވޭ

ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަކަށް ޢުޛުރު އަސްލު ފާއިތު އަދި އެ ކުރުގެ އިޢުތިރާފުވުމަކީ ވިސްބާސްކަމުގައި، އެ ކަން ސާބިތުކުރުމަށް ހެކިތަކުގެ މިންގަނޑަކީ ދުރު، ހެކިތަކުގެ ސަބޫތު ފުރިހަމަވާކަން ކަށަވަރުވާ، ސަފުހާ ތަ ހެކިތަކުން، އަދި އެ ހެކިތަކަކީ ފާހަގަކުރެވޭ ހެކިތަކާ ވާދަކުރާ އިސްތިސްނާ ސަރީޙަކަމުގެ އަސްލުއިސްތިސްނާ ވަރު ޖާގައެއްގެ ހަމަތަ ދާޖެހޭގޮތް އިޖުތިހާދުވެފައިވާ މިންގަނޑު، އެ މިންވަރަކީ އިސްތިސްނާއާއި ހަމަޖެހޭ ދެފަރާތް ހެކިން ދިފާޢުވެފައިވާ ސާބިތުވެފައިވާ ކަމަށް ނިކަމެތި ކަމަށް އިސްތިސްނާއާއި ހަމަޖެހުން ތަރަޖީހުވެފައިވާ އެދޭގޮތަށްވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ނުކުތާއާ ދުރުގެ ހަމަތަކަށް ސާބިތުވާ ހެކި ދެއްކުމަށް އިސްތިސްނާއާއި ހަމަޖެހުން ތަރަޖީހުވެފައިވާ ނުކުތާއަށް ދިނުމަށް ކޮށްދީ ރައްޔިތުންނަށް ޙައްޤުވެރިކަމާއެކު އެ ހާލަތު ސާބިތުވެވެ. މިގޮތުން، މަސައްކަތް ބަލައި ފަނޑިޔާރުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް ކަނޑައެޅުނު ސަރަޙައްދުގައިވެއެވެ.

36. ޝަރީޢަތްތަކުގައި ފަނޑިޔާރުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް ވަރަށް ސާފުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީން އަންގައިދެއެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"ފަނޑިޔާރުންނަކީ މިނިވަންކަމާއެކު ބަޔެކެވެ. ފަނޑިޔާރުން އަމަލުކުރާނީ ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނަށެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނުގައި ވަކިޙުކުމެއް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާ ކަންކަން ނިންމުމުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ފަނޑިޔާރުން ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެއެވެ. ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ކަންތައްތައް ނިންމާނީ ވަކިފަރާތަކަށް ނުބަލައި، ވަކިފަރާތަކާ ދެކޮޅަށް ނުޖެހި، ބިރުވެރިކަމެއް ނެތި ތަޢައްޞުބުން އެއްކިބާވެ ތިބެގެނެވެ."

މިގޮތަށެވެ.

37. ދެންފަހެ ޤާނޫނީ ނަޒަރުން އުސޫލީ ފަނޑިޔާރުން ޢަމަލުކުރަންޖެހެނީ ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނަށެވެ. އަދި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ފަނޑިޔާރުން ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހެނީ ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި ޤާނޫނުގައި ވަކިޙުކުމެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ކަންކަން ނިންމުމުގައިކަމެވެ.

38. އިސްތިޢުނާފަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލާގައި، އިސްތިޢުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަކީ ހެކި [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެއްކަމުގައި [illegible] ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން، މި ނުކުތާއަށް ޖަވާބުދެއްވުމުގައި ބަލަންޖެހޭ އެންމެ މުހިންމު އެއް ޤާނޫނަކީ ހެކިބަހުގެ ޤާނޫނު[5] ކަމުގައި އަހަރެން ދެކެމެވެ.

39. ހެކިބަހުގެ ޤާނޫނު[6] ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"ވަކި ގޮތަކަށް ހެކި ދީފައިވުން [illegible] [illegible] ތުހުމަތުގައި ކަނޑައެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] މި ޤާނޫނުގައި [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

40. އެހެންކަމުން، ވަކި ގޮތަކަށް ހެކި ދީފައިވުން [illegible] [illegible] ތުހުމަތުގައި ކަނޑައެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] ހެކިބަހުގެ ޤާނޫނުން ސާފުކޮށް އެނގެންއޮތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

41. ވުމާއެކު، ދެން [illegible] [illegible] ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] ސާފުވެއެވެ. މި [illegible] ޖަވާބު ހޯދުން ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ.

42. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6-0 ގައި [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] 56 ވަނަ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/72 ([illegible] [illegible] ޤާނޫނު) ގައި [illegible] [illegible]

---

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76

ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅި ހުކުމްކަމުން ބަދަލުކުރެވިފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމެވެ. މިގޮތުން، އެ ނިންމުންގައި ބަދަލުކުރެވިފައިވޭ:

56- ޝަރީޢަތުގެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުކުމްތައް

ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/72 ގެ (އަސާސީ ހެކިބަސްދިނުމުގެ ޤާނޫނު)
ގައިވާގޮތުން ހެކި ދިނުމުގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ހެކިތަކުގެ ޢަދަދަކީ
އަންނަނިވިއެވެ.

* ޒިނާ	4 ފިރިހެނުން
* ޙައްދު - ޙައްދު ނޫން ޢުޤޫބާތްތައް - ވަރި - ޤިޞާޞް	2 ފިރިހެނުން
* މުޢާމަލާތު ކަންކަމުގައި	2 ފިރިހެނުން ނުވަތަ 1 ފިރިހެނަކާއި 2 އަންހެނުން.

މިހެންނެވެ.

43. ބަލާއިރު މިކޯޓުގައި ބައްލަވާފައިވާ ކަންކަމުން ބާރުއެޅި، މަތީގެ މައްސަލަތައް ބައްލަވާފައި ނުވާކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ޝަރީޢަތުގައި، ހުރިހާ ކުރުމުގައި އަދާލަތުގެ ހައްޤުން ޤާނޫނުގެ އަސާސްތައް ޤަބޫލުކުރެވޭނެއެވެ. ސަބަބަކީ، މަތީގެ މައްސަލަތަކުގައި ވަކިވަކިން ހުރިހާ ބައިވެރިވުން ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެއެވެ. ވުމާއެކު، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޤާނޫނުގައި މިހެން މުޢާމަލާތު ކަން ނުވަތަ ފައިސާ އަދާކުރު ހުރި ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ފައިސާ ހުރިހާ ދުވަހު ނުވަތަ ޤާނޫނުގައި ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ޤާނޫނުގައިވާކަމަށް ބަލާ ފާހަގަކޮށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގެ ޢަމަލުތަކުގައި ބަޔާންވެފައިވާ ނިކަމެތި ހުކުމްގައި ބަލާފައިވާ ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި އުޞޫލުތަކާއި ޤާނޫނުގައިވާ މަސައްކަތް ކުރެވިފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމުންނެވެ.

[illegible]

44. [illegible]

45. [illegible] ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/369 ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އެގޮތުން، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ:

45.1 [illegible]

ހިމަނާފައި އުފެދޭނެކަމާއި، އަދި ތަފްސީލީ ގޮތެއްގައި ބާރިޒާ ބަޔާން ކޮށްދިނުމަށް ބަޔާންތަކާ ޤާނޫނުން އިދާރާގައި ނުފެދޭނެކަމާއި މިއިން ކޮންމެ ކަމަކީ، މައްސަލައިގެ ބަދަލުތަކެއް ފައިސާވާކަން ފަހުގެ ވިސްނުމުގައި ބަލައިލުމުން ކަނޑައަޅާ ކަމަށް.

45.2 **ދާއިރާތަކުގައި** ހުށަހެޅުމުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތް ފަރާތުގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ކަމަކީ ނުވަތަ ކޮންމެ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި އިދާރާތަކީ ނުވަތަ ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ ބައިވެރި ދައުލަތް ކޮންމެ ފަރާތަކީ ހުށަހެޅި ޙާލަތު ބަޔާން ސާބިތުކޮށްފައި ތަފާސް ނަގާވާއިދުން ކަމެއް ނިންމަވާނެ. އެއިންކަމެއް، ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ ޖަވާބުގައި ގެނެވުނު ނަމޫ ގޮތެއްގައި މައްސަލައިން ބެލުން ދައުލަތް ފަރާތަކީ ބަޔާންކޮށް ދެންނެވުން ކަމަކަށް ނިޔާއިކަމެވެ.

45.3 **ދިރާސާކޮށްފައިވާ** ތަޙުޤީޤާތު ކަމަށް ބެލޭ ހުށަހެޅިއިރު ފެނިގެން ނަތީޖާކަން އެ ހުށަހަ ޅާފައި ކަނޑައަޅާ އެ މައްސަލާގައި ހުށަހަޅާފައި އެކަން ހުރި ހުށަހެޅުން ސާބިތުވާ އަސާސެއް މައްސަލަ ބަލާނީ ކޮންމެ ގޮތަކުން. އެގޮތުގައި، ހުށަހެޅި ދެން ހިފައިވާ ބައްޓަން ހިފައިވަނީ ކޮންމެ ކަމަކަށް ބަޔާންކޮށް އެކަށީގެން ތަޙުޤީޤު ކުރުން ބައްޓަން ނުވަތަ ސަބަބު ވަކިން ހުރި ސަބަބުތަކަށް ކޮށްފައިވާ އާދި ހުށަހެޅި ދިނުމުގެ އެކުލެވިގެންވާ އެކަން ދީ ހުށަހެޅުމުގެ މައްސަލަ ކުރުމަށް އިސްވެދިޔަ އަމަލުތަކެއް ހުށަހެޅުމުގައި ހުރި ތަޙުޤީޤުކޮށްގެން މައްސަލައިން ކުރުން އަސާސަކީ ކަމެއް އެއް ހުށަހެޅިއިރު އެކަން ހުށަހެޅުމުގައި ހުރި ތަޙުޤީޤުކޮށްފައި ބައްޓަން ކުރުމުގައި އެކަމަށް ގޮތުގައި ހިނގާފައިވާ އާއި އެކަން އެކަން ބައްޓަންކުރީ ގޮތުގައި އަދި ތަޙުޤީޤުކޮށްގެންކަމުގައި ހުރި ދެކުމާއި، ހުށަހެޅިއިރު ދިން ހުށަހެޅުމުގެ ދަށުން ބައްޓަންކުރި މި ކަމަކަށް ހުށަހެޅުމުގެ ބަލަން ވަޒީފާއިން ބަރަބަރު އެހެން ކަމަކަށް އިޖުރާ ކުރުމަށް ބަރަބަރު ކަމެއް ކަމަށް ނިންމާފައެވެ.

45.4 **ކަމަށްވާތީވެ،** ހުށަހެޅުމުގެ ހުރި ހުށަހެޅުމުގެ ގޮތުގައި ޝަރީޢަތުން ހުށަހެޅި ކުރިން ހިފައިވާ ބައްޓަންކުރި ހުށަހެޅި ސަބަބަކަށް ހިފައިވާ ހުށަހެޅުމަށް އެކަމަކީ ކަމުގައި، އެ

ކުރެވިދާނެ ހެކިބަހެއްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ބަލައި، އެ ހެކިބަހުގައި ކުށެއް ނުވަތަ ތަޢާރުޟުވުމަކާއި އުނިކަމެއް ނުވަތަ ޢައިބެއް ހުރިނަމަވެސް ހުށަހެޅިފައިވާ މަޢުޟޫޢުގެ ހަޤީޤަތް ބަޔާން ކޮށްދެވިފައިވޭތޯ ބަލައި، ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތާއި [illegible] ބަޔާން ކުރެވިފައިވަނީ އެ ހެކިބަހުގެ ކޮން ބައެއްގައިތޯ [illegible] ކޯޓުގެ [illegible]. އެގޮތުން، ކޯޓުގެ [illegible] ހެކިތަކުގެ ވައްކަން [illegible] ހޯދައި [illegible] ވައްކަން [illegible] އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ސަބަބެއްނެތި، [illegible] ނަމަ، [illegible] [illegible] (discrepancies) [illegible]

46. މިސްލު [illegible]

47. [illegible] 05 ގެ [illegible] 06 ގެ [illegible]

އެއްވެސް ޗަރަކު ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް ހަމަލާދިން ތަނެއް ނުދެކޭކަމާއި ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ގައިން ލޭ ފައިބަން ދުށްކަމަށް މި ހެކިވެރިޔާގެ ހެކިބަހުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

48. ނިޔާވި ކުއްޖާގެ ފުރާނަ ނެތުނު ގަޑި ތަޙުޤީޤުގައި ޕޯސްޓްމޯޓަމްގެ ބަޔާން ނިޔާވިކުއްޖާގެ ކަށިތެރި ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތުން ބަލާއިރު 04 ސާޢަތާއި 02 ސާޢަތުގެ ދެމެދުގައި ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާއިރު، އެ ކުއްޖާ ނިޔާވެފައިވަނީ ކަމަށް ލިބުނު އަންގާގެ ސަބަބުން ހަރަކާތްތަކުން ވިދާ އަހަރުމެންގެ ދެ ބޮޑުވެފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ސަރަޙައްދުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

49. ނިޔާވި ކުއްޖާއަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހަމަލާދިންކަން ހެކިވެރިޔާކަން އެނގެންއޮތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ އެ ހަމަލާގެ ވަގުތު އެ ނިޔާވިކުއްޖާއަށް އިތުރު ބަޔަކު ހަމަލާދިންކަމަށް ބެލޭ ބެލުމެވެ. މި ބެލުމަކީ ސާބިތު ބެލުމެއްކަމަށް ބެލި ކަމުގައި ވިޔަސް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ހަމަލާ ދިނުކަމުގެ އެއްވެސް ސާފުވާ ނުވެއެވެ. އަދިނަމަވެސް، ހަމަލާ ދެވުނު ކުއްޖާ ނިޔާވުމާއި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ގުޅުން އަމަލާ ގުޅެއެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހަމަލާ ދިނުމަކަށްވުރެ، އެ ކުއްޖާ ނިޔާވުމަކަށް ބެލުމުގެ އެއްވެސް ހެކިއެއް މި ވާޤިޢާއާގައި ފެންނަން ނެތުމާ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް އަތުގެ ޖެހުމާއިން، މި ހާލަތުގައި، ބެލޭނެކަމުގައި އަދާނުކުރެވޭ ނުބެލެވެއެވެ.

50. އަދިނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހަމަލާދިން ބާރު ހެރިކަމާއި ފުރާނަނެތުމަކަށް މައްސަލަ އެ މައްޗަށް ބިނާވެގެން ހަމަޖެހިގެން ފުރާނަކަށް ހުރިދޭ ޖައްސާލާ ބާރުމިނެއް ހުރި ފުރު އަދަދުތަކާއި ގޮތުގައި އަދާނުކުރެވޭ ނުބެލެވެއެވެ.

މުއްސަނަދު ޝާހިދު ޤާސިމްގެ ވީޑިއޯ ގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ހުރި ވަޒަންކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް ބޭނުން ހުކުމެއް ނުކުރެވޭ ނުކުތާ

51. މިގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާރަވެރިކޮށްފައިވާ ވީޑިއޯގެ 5:46:17 ނުވަތަ 5:46:18 ވަނަ ސިކުންތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ އަތް މަގުމަތީ ވަގުތު އަތުގައި އޮތް އެއްޗެއްކަން ދެނެގަނެ

ބޮޑުކަމާއި، އަދި ވީޑިއޯގެ 5:46:20 ސިކުންތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ނިޝާން ކުއްޖާގެ ކަރާ ރިޕޯޓަށް ހަމަވާދިނުމަށްފަހު ހުއްޓި ދަށު ސިކުންތުތަކު ތެރޭގައި ނިޝާނު ކުއްޖާ ފައިގެން ހުރި ޗިސްޓާގެ ކަނޑު ފަރާތް ކަރާ ރިޕޯޓުގައި ބަޔަށްކަށްކުރެވިފައިވާ ތަން ފެނިގެންދާކަމާއި ވީޑިއޯ ފާހަގަކުރެވޭ ހިސާބުން ސަރަހައްދު ދިމާލު ދެފުށް ފަށާކަމާއި، ވަރަށް ތަކެއްޗާ ތަފާތު ވަރަކަށް އަދި ދުވަސްވަމުން ގޮސް ބޮޑުވަމުން ދާކަން، ވީދިޔަ ރިޕޯޓާއި ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާ ބޮޑުވަމުން ދާކަމަށް ބުނެވިފައިވެއެވެ.

52.އަދި ޕޮލިހުން ޓީމުން ސަރަހައްދުގެ ނަންބަރު K(b)/VIAR/2016/218 ވީޑިއޯ އެއް އިތުރު އެނަލައިސް ރިޕޯޓު ބަލައިލުމުން ޓީމުން ސްކްރީން ސަބްޖެކްޓް މުޅިއެކު އަސްލަހާގެ ވާހަކައިން ވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އެތެރޭގައި ވަޒީފާ ބޮޑުކަމަށް ބުނެވިފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދެކިފައިވެއެވެ.

53.މިއަސްލަކާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ޕެންޑްރައިވްގައި ބަލާއިރު ވީޑިއޯ ކުއްޖާ ގެނބުން ވަރަކަ ދުވަހެއް ދުވަހުން ޖީ ފަރާތަކަށް ދުވަސްވަމުންދާކަން ބަޔާން ބުނެފައިވަނީ، ސްލައިޑު ހަފުތާގެ 5 ގެ ބައިން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ނިޝާން ކުއްޖާގެ ކަރާ ރިޕޯޓުގައި އެއް ފަރާތު ޒަޚަމް ފެނިގެން ދެކެވިފައިވެއެވެ. އަދި އެ ހަމަވާދީފައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ދުވަސްވަމުން ފަހުން ނިޝާން ކުއްޖާގެ ގައިން ބޮ އަނބުރަހަށް ފެނުން ކަމަށް ދެކެވިފައިވެއެވެ. އަދި ހަމައެކަނިވެ ސްލައިޑު ހަފުތާގެ 6 ގެ ހަފުތާހުންނަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އެތެރޭގައި ބޮޑު ވަގުތެއްކަން ނިޝާން ކުއްޖާގެ ކަރާ ފަރާތް ކުއްޖާ ކައިރި ހަމަވާދީފައި، އެ ދުވަހު އެ ކުއްޖާގެ ގައިން ވަރަށް ގަދައަށް ބޮ ފެނިގެން ދެކެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެ ކުއްޖާ ފައިގެން ހުރި ޗިސްޓާގެ ކަރާ ފަރާތް ކަރާ ރިޕޯޓުގައި ބަޔަށްކަށްކުރެވިފައިވާ ބޮ ފެނިގެންދާކަމާއި ހެދުމަށް ސަރަހައްދު ނިމުން ރިޕޯޓުގައި ވަރަށްބޮޑުވެފައިވާ ހަފުތާގެ ހަފުތާގެ މައްސަލަ ބޮޑުކަން ވީޑިއޯ ފެނިގެން ވަރަށް ކަންތައްތަކުގެ މައްސަލަ ރިޕޯޓުގައިވާ ކަންތައްތަކެއް އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، މިއީ ޤާނޫނަށް ސަރަހައްދުގެ ބޭރު ނުވަތަ އެނގުން އެނގުމެއްގެ މައްސަލަ ވަރަށްބޮޑު ކުރުމުގައި ބޮޑުކަމާއި، ނަމަވެސް، ސަރަހައްދަށް ހަރަކާތް ހަމައެކަނި ފެނިގެންދާކަން ޤާނޫނަށް ވުރެ، އެނގުން އެނގުމެއްގެ މައްސަލަ ވަރަށްބޮޑު ކުރުމުގެ

އެނގެއެވެ. ވުމާއެކު، އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނޫންކަމާއި، މިއީ ބަޔާންކޮށްފައި [illegible] ކުރިމަތިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

54. ބަޔާންކޮށްފައި ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 28/Jv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް އަދި [illegible] [illegible] [illegible]

ޙުކުމް:

[illegible] އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައި ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމާއެކު، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 28/Jv-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ދެމެހެއްޓުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމްކުރީ

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު